

**Program wychowawczy i profilaktyki
Zespołu Szkół nr 1
w Lubiczu**

„Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Podstawy prawne programu:

1. Konstytucja RP z dn. 17.10.97r.
2. Ustawa o Systemie Oświaty z dn. 07.09.91r.
3. Karta Nauczyciela z dn. 26.01.82r z późniejszymi zmianami.
4. Podstawa programowa kształcenia ogólnego.
5. Statut Szkoły.
6. Zarządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Program ten jest zgodny z Misją i Wizją Zespołu Szkół nr 1 w Lubiczu. Stanowi modyfikację i uzupełnienie Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki. Zmiany zostały dokonane w oparciu o diagnozę oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli. Niniejszy program jest spójny z Planem Rozwoju Zespołu Szkół nr 1 w Lubiczu na lata 2008/2009 – 2011/2012.

Wstęp

Wychowanie, obok nauczania i kształcenia stanowi integralny element szkolnej edukacji. Jest to świadome i celowe kształtowanie osobowości młodego człowieka. Zależy ono w głównej mierze od domu rodzinnego. Szkoła natomiast wspiera i pomaga rodzinie w realizacji tego procesu. Koordynuje własne działania, domu rodzinnego, a także środowiska rówieśniczego. Zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego, przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości.

Cele ogólne Programu Wychowawczego i Profilaktyki

Szkoła, świadoma licznych zagrożeń czekających na młodych ludzi w otaczającej rzeczywistości, w swej pracy wychowawczej będzie:

- wspierała indywidualną drogę rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, zdrowotnego, moralnego, estetycznego, społecznego ucznia,
- modelowała pozytywne postawy społeczne,
- zmierzała do tego, by uczniowie stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym,
- rozwijała poczucie jedności ze współczesnym światem.

Program wychowawczy realizowany jest przez całą społeczność szkolną tzn.:

- **nauczycieli** zapewniających w swoich działaniach poczucie bezpieczeństwa, życzliwości, wyrozumiałości, rozwoju twórczego myślenia, tworzenie atmosfery dialogu i wzajemnego zaufania,
- **rodziców**, od których oczekuje się współpracy w zakresie wspierania rozwoju dziecka, udziału w lekcjach otwartych, uroczystościach, zebraniach szkolnych i klasowych, uczestnictwa w różnych formach planowania oraz współorganizowania imprez i wycieczek szkolnych,
- **uczniów**, od których oczekuje się przestrzegania postanowień Statutu Szkoły, a w szczególności systematycznego udziału w zajęciach edukacyjnych, szacunku dla pracowników szkoły, aktywnego udziału w życiu szkoły, poszanowania mienia prywatnego, społecznego i kulturalnego,
- **pracowników administracyjno – gospodarczych** dbających o higienę i bezpieczeństwo pomieszczeń i urządzeń szkolnych

Treści Programu Wychowawczego i Profilaktyki

I Promocja zdrowia

II Profilaktyka

III Funkcjonowanie w społeczeństwie

IV Przeciwdziałanie patologiom

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

I Promocja zdrowia

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Sposób dokumentowania
<p>Dbanie o prawidłowy rozwój swojego organizmu, higienę osobistą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zapoznawać z biologicznymi i psychicznymi prawidłowościami rozwoju człowieka, — uczyć dostosowania ubioru i obuwia do potrzeb i sytuacji (estetyka i czystość ubioru), — kształtować nawyk dbania o codzienną toaletę poranną i wieczorną, — dbać o higienę jamy ustnej, rąk, włosów, — uświadamiać związki między higieną osobistą, aktywnością ruchową, prawidłowym żywieniem, a zdrowiem, 	<ul style="list-style-type: none"> — przeprowadzać pogadanki, rozmowy, ćwiczenia praktyczne, — organizować spotkania z pielęgniarką, — uczestniczyć w przeglądach uzębienia u stomatologa, — egzekwować zmianę obuwia w szkole, 	<p>wychowawcy, nauczyciele biologii, przyrody, światlicy, w-f, pielęgniarka</p>	<p>dzienniki, sprawozdania z akcji, dokumentacja pielęgniarki</p>
<p>Pogłębianie świadomości na temat chorób i ich zapobiegania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kształtować nawyk utrzymania prawidłowej postawy podczas odrabiania lekcji, — eliminować złe nawyki siedzenia, — uczyć prawidłowego sposobu oświetlenia podczas nauki, — podnosić stan wiedzy na temat sposobów 	<ul style="list-style-type: none"> - systematycznie zwracać uwagę na prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce, — dostosować ławki do wysokości uczniów, — organizować pokazy, pogadanki, doświadczenie z lampą uwzględniające praworęczność i leworęczność, — organizować spotkania z pielęgniarką lub 	<p>Nauczyciele biologii, przyrody, wychowawcy</p>	<p>dzienniki, sprawozdania. Dokumentacja pielęgniarki</p>

<p>zapobiegania różnym chorobom, — eliminować zachowania sprzyjające rozwojowi choroby, — ukazywać szkodliwość niektórych czynników np. hałasu, — uświadamiać o zagrożeniach chorobami cywilizacyjnymi i wyrabiać właściwą postawę wobec osób chorych, — uświadamiać dziecku prawa do intymności,</p>	<p>lekarzem, — dyscyplinować uczniów, ograniczać hałas na lekcjach i przerwach,</p>		
<p>Wyrabianie prawidłowych nawyków żywieniowych: — odróżniać zdrowe pożywienie od niezdrowego, — propagować znaczenie spożywania I i II śniadania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, — uświadamiać konieczność zdrowego i racjonalnego odżywiania, — uczyć higienicznego i estetycznego przygotowywania i spożywania posiłków, — poznawać wartości odżywcze spożywanych pokarmów, — uczyć krytycznego stosunku do propagowanych przez media produktów szkodliwych dla zdrowia,</p>	<p>— organizować wystawy zdrowej żywności, — dbać o spożywanie posiłku przez wszystkich uczniów (współpracować z GOPS), — organizować konkursy, — przygotować gazetki, plakaty o zdrowym odżywianiu, — układanie jadłospisów, przygotowywanie potraw, degustacje, — przygotowywać inscenizacje, dramy, — układać reklamy zdrowych produktów</p>	<p>wychowawcy klas</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>
<p>Wyrabianie właściwych zachowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na drodze: <ul style="list-style-type: none"> — rozszerzyć stan wiedzy na temat znaków drogowych, zachowania na drodze, — ćwiczyć przestrzeganie zasad ruchu 	<p>— organizować spotkania z policjantem, — ćwiczyć przestrzeganie zasad ruchu drogowego na wycieczkach, spacerach, — zapoznawać z właściwym wyposażeniem roweru, zasadami poruszania na drodze,</p>	<p>auczyciele techniki, światlicy, wychowawcy,</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>

<p>drogowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> — uczyć zasad bezpiecznego korzystania z roweru, hulajnogi, itp. • w szkole — egzekwować przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w klasie, na korytarzu, boisku, w stołówce, • w domu — informować rodziców o niepokojących, niebezpiecznych zachowaniach uczniów, — uczyć bezpiecznego korzystania z urządzeń domowych, • w czasie zabaw — przestrzegać przed niebezpiecznymi zabawami w wodzie, przy torach kolejowych, w lesie, — uwrażliwiać na niebezpieczeństwa grożące ze strony nieznanymi osob 	<ul style="list-style-type: none"> — umożliwienie zdobycia karty rowerowej i motorowerowej, — zapoznawać z treściami statutu i zasadami bezpieczeństwa w szkole, — wzywać rodziców do szkoły w przypadkach naruszenia regulaminu szkolnego, — pokazywać jak działają urządzenia i jak z nich bezpiecznie korzystać, — przeprowadzać pogadanki — prezentować filmy edukacyjne 	<p>bibliotekarze</p>	
<p>Radzenie sobie w sytuacjach trudnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zachęcać do szukania pomocy w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu dziecka, — uczyć właściwego reagowania na takie zjawiska jak: bicie, kradzież, wyłudzenie, zachęcanie do spróbowania używek, itp. — podnosić poziom wiedzy na temat zachowania się podczas burzy, pożaru, zetknięcia się z dzikimi zwierzętami, — uczyć elementarnych zasad udzielania pierwszej pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> — przeprowadzać pogadanki, rozmowy, — prezentować filmy edukacyjne przy współpracy z policjantem, — organizować ćwiczenia w zabawach, dramach, — pokazywać drogę ewakuacyjną w szkole, ćwiczyć zachowanie w razie pożaru, — przeprowadzać pogadanki na temat dzikich zwierząt, — współpracować z pielęgniarką, — przeprowadzić szkolenie dla nauczycieli, 	<p>wszyscy nauczycieli, pracownicy szkoły</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>

<ul style="list-style-type: none"> — wyrabiać umiejętność posługiwania się telefonami alarmowymi, 	<p>uczniów dotyczące udzielania pierwszej pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> — ćwiczyć umiejętność korzystania z telefonu, podania niezbędnych informacji osobie przyjmującej zgłoszenie, 		
<p>Wskazywanie zagrożeń wynikających z dostępu do różnorodnych używek:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dostarczać wiedzy na temat niebezpieczeństw wynikających ze stosowania używek, narkotyków, nadużywania leków, — odrzucać negatywne stereotypy zachowań w czasie uroczystości rodzinnych, — wyrabiać postawę asertywną 	<ul style="list-style-type: none"> — gromadzić materiały o uzależnieniach, wykonać gazetki, — organizować spotkanie z pedagogiem, — przeprowadzać pedagogizację rodziców na temat uzależnień, 	<p>wychowawcy, pedagog, bibliotekarze, pielęgniarka</p>	<p>dzienniki, sprawozdania z akcji i imprez szkolnych</p>
<p>Wyrabianie umiejętności zachowań asertywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kształtować umiejętność mówienia „nie” w sytuacjach grożących zdrowiu i życiu dziecka, — realizować programy profilaktyczne w klasach I-III np. „Spójrz inaczej”, — wdrażać do krytycznego i rozważnego korzystania z mediów, 	<ul style="list-style-type: none"> — przeprowadzać pogadanki, — ćwiczyć postawy asertywne w scenkach dramowych, — stosować metody aktywizujące, — przeprowadzić pogadanki, rozmowy, — pedagogizować rodziców, 	<p>wychowawcy, pedagog, nauczycieli światlicy i w-f</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>
<p>Wskazywanie zalet czynnego wypoczynku i aktywnego spędzania czasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — odróżniać czynny i bierny wypoczynek, — poznawać ciekawe formy czynnego wypoczynku, 	<ul style="list-style-type: none"> — organizować konkursy sprawnościowe, wycieczki, spacer, — stosować gry i zabawy ruchowe, — organizować wspólnie z rodzicami imprezy klasowe i środowiskowe, pikniki, 	<p>Wychowawcy, nauczycieli światlicy, w-f, muzyki, Sejm</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>

<ul style="list-style-type: none"> — uświadamiać rolę pożytecznego sposobu spędzania czasu wolnego, — dostrzegać zalety ruchu na świeżym powietrzu (w szkole, poza szkołą, z rodziną), — upowszechniać ciekawe pomysły na spędzanie przerw międzylekcyjnych, — wykorzystywać muzykę i ruch dla dobrego samopoczucia i zdrowia, — organizować zajęcia pozalekcyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> — stosować zabawy integracyjne, — organizować zabawy przy muzyce, uroczystości klasowe i szkolne, np. zabawy karnawałowe, — angażować uczniów w działalność artystyczną, samorządową, 	Szkolny	
---	---	---------	--

II Profilaktyka

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Sposoby dokumentowania
Wskazywanie na niebezpieczeństwo kontaktu z nieznanymi osobami	<ul style="list-style-type: none"> - scenki dramatyczne. - cykl pogadanek na temat „Obcy w pobliżu”, właściwe zachowanie na placu zabaw, drodze do szkoły- skuteczne odmawianie. 	wychowawcy, pedagog, nauczyciele światlicy	dzienniki, sprawozdania
Przekazywanie informacji o szkodliwości używek i innych substancji szkodliwych dla zdrowia (materiały wybuchowe, leki, środki chemiczne)	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty pedagoga na temat szkodliwości używek - gazetki szkolne i wystawy prac plastycznych o ww. tematyce - realizacja treści na lekcjach przyrody - pogadanki i mini wykłady na godzinach wychowawczych o ww tematyce. Projekcja filmów 	wychowawcy, pedagog, nauczyciele biologii, przyrody, chemii, fizyki, w-f, socjoterapeuta	dzienniki, sprawozdania pedagoga
Uczenie jak odmawiać bez obawy przed	- ćwiczenia umiejętności asertywnego odmawiania	Wychowawcy,	dzienniki

<p>odrzućciem, kształtowanie pozytywnych postaw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu: oferta szkolna: zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, dyskoteki, zawody sportowe; zajęcia w świetlicy osiedlowej - informowanie o prawnych aspektach zażywania substancji uzależniających - zajęcia profilaktyczno- wychowawcze „ Spójrz Inaczej”, „II elementarz” 	<p>nauczyciele, pedagog</p>	
<p>Kształtowanie postaw przeciwstawiania się nałogom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie o prawnych aspektach zażywania substancji uzależniających - realizacja programów profilaktycznych: „7 kroków”, „Jak żyć z ludźmi”, „Spójrz inaczej”, „Nasze spotkania” – elementy. - organizowanie apeli wychowawczych o tematyce uzależnień - oferowanie alternatywnych form wolnego czasu – zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, zawody sportowe, dyskoteki - ćwiczenie zachowań asertywnych, uświadamianie korzyści wynikających z takiej postawy - nauczyciele i pracownicy szkoły walczą ze swoimi nałogami - nauczyciele starają się prezentować zachowania asertywne 	<p>pedagog, wychowawcy, nauczyciele przyrody, biologii, Sejm Szkolny, pielęgniarka</p>	<p>sprawozdania, dzienniki zajęć pozalekcyjnych</p>
<p>Otoczenie szczególną opieką uczniów którzy przejawiają zachowania ryzykowne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne i zajęcia socjoterapeutyczne - częste spotkania z rodzicami tych uczniów - kierowanie uczniów i rodziców do poradni i 	<p>wychowawcy, zespół pomocy psychologiczno- pedagogicznej</p>	<p>dzienniki, dokumentacja pedagoga</p>

	placówek specjalistycznych		
--	----------------------------	--	--

III Funkcjonowanie w społeczeństwie

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Sposób dokumentowania
<p>Wdrażanie do przestrzegania obowiązujących w szkole i społeczeństwie przepisów i norm</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznawać z wybranymi treściami ze statutu szkoły, - tworzyć klasowe regulaminy: życia w klasie, zachowania na wycieczkach, imprezach oraz respektować ich przestrzeganie, - przestrzegać norm kultury osobistej, - eliminować wulgaryzmy, - wyrabiać nawyk stosowania na co dzień form grzecznościowych, - uświadamiać dzieciom prawa i obowiązki członków rodziny, - uczyć właściwych zachowań w relacjach z dorosłymi i dziećmi, - poznawać historię własnej rodziny. - kształtować postawy otwartości i szacunku wobec innych: <ul style="list-style-type: none"> - nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> - aktualizować w miarę potrzeb prawa wewnątrzszkolne, - zapoznać uczniów ze statutem szkoły i obustronnie respektować jego przepisy, - zapoznać uczniów z systemem kar i nagród zawartych w Statucie – konsekwentnie i natychmiastowo stosować je - prezentować zachowania godne naśladowania - organizować spotkania nauczycieli uczących w danej klasie -eksponować zawarte kontrakty w klasach, -stosować ustalony system nagród i kar, -konsekwentnie reagować na wszelkie przejawy braku kultury osobistej, informować rodziców, -bogacić słownictwo uczniów, - organizować zabawy, - ćwiczenia komunikacji, - uczyć ogólnie przyjętych norm i zachęcanie do ich przestrzegania 	<p>wychowawcy, pedagog, wszyscy nauczycieli</p>	<p>dzienniki, teczki wychowawców</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pracowników administracji i obsługi - koleżanek i kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie i ćwiczenie zachowań asertywnych - organizować „dnia nauczyciela” - tworzyć gazetki ściennie podanej tematyce, - uświadamiać konieczność stosowania zwrotów grzecznościowych, właściwego zachowania w miejscach publicznych, przyjmowania postawy promującej dobre imię szkoły i rodziny. - kształtować pozytywny stosunek do ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego. - zapoznać z prawami człowieka, z Konwencją Praw Dziecka, z tekstem Konstytucji. 		
<p>Aktywizowanie uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - angażować uczniów w działalność samorządową, - dbać o otoczenie szkoły, - rozbudzać zainteresowania uczniów i rozwijać istniejące - pomagać uczniom świadomie planować przyszłość - pogłębiać wiedzę o środowisku lokalnym. - poznawać własny region, kraj i świat 	<ul style="list-style-type: none"> - stosować atrakcyjne, aktywizujące metody nauczania, - stosować scenki dramatyczne, pogadanki, ćwiczenia w praktyce, - budować pozytywną samoocenę ucznia na godzinie wychowawczej i innych przedmiotach - zorganizować wybory do klasowego i szkolnego samorządu, - przydzielać obowiązki w klasie, w szkole, - wspólnie z uczniami urządzać klasę, -włączyć się w akcję „sprzątanie świata”, - organizować koła zainteresowań. - orientacja szkolna i zawodowa - kształtować umiejętne korzystanie z dóbr kultury (wystawy, wycieczki do teatru, lekcje muzealne) -kształtować postawy tolerancji wyznaniowej 	<p>wychowawcy, Sejm i Samorząd Szkolny, wszyscy nauczyciele</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>

<p>- kształtować umiejętność posługiwania językiem polskim w mowie i piśmie.</p> <p>- kształtować umiejętności wykorzystywania w życiu codziennym wiedzy zdobytej w szkole.</p> <p>- kształtowanie umiejętności prezentowania własnego stanowiska</p> <p>- przygotowanie do dokonywania wyborów z uwzględnieniem wynikających z nich konsekwencji</p>	<p>-zapoznać z instytucjami i zakładami pracy funkcjonującymi w środowisku lokalnym.</p> <p>- rozwijać wiedzę o kulturze własnego regionu.</p> <p>- organizować uroczystości szkolne o charakterze państwowym.</p> <p>- zapoznawać z sylwetkami wielkich Polaków i miejscami istotnymi dla polskiej tradycji i</p> <p>- wskazywać źródła polskiej kultury i związki z Europą.</p> <p>- doskonalić umiejętności redagowania pism użytkowych.</p> <p>- wpajać zasady poprawności językowej pod względem ortograficznym, stylistycznym, składniowym, artykulacyjnym.</p> <p>- rozwijać zainteresowania literaturą piękną jako najpełniejszym wyrazem myśli.</p> <p>- uświadamiać konieczność znajomości języków obcych,</p> <p>- kreować sytuacje uczące praktycznych działań występujących w życiu codziennym.(np. „na poczcie”, „ w sklepie”)</p> <p>uczestniczyć w różnego rodzaju programach edukacyjnych.</p> <p>- wspólnie oceniać zachowania kolegów,</p> <p>- formułować wnioski i analizować je,</p>		
<p>Właściwe relacje w grupie rówieśniczej</p> <p>- integrować zespół klasowy,</p>	<p>-organizować psychozabawy, pogadanki,</p> <p>- zachęcać do udzielania pomocy koleżeńskiej,</p>	<p>wychowawcy, wszyscy</p>	<p>dzienniki, sprawozdania</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uczyć akceptacji i tolerancji, - kształtować umiejętność rozpoznawania, nazywania i wyrażania własnych uczuć, - wdrażać do rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, - zachęcać do szukania pomocy u osób dorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> -organizować wspólne imprezy klasowe, - organizować zabawy i zajęcia integrujące zespół klasowy na godzinie wychowawczej - organizować dyskoteki, wycieczki i imprezy klasowe, apele, wieloboje i imprezy okolicznościowe, zawody sportowe, - organizować pomoc koleżeńską - przygotować uczniów do utrzymywania prawidłowych kontaktów z innymi dziećmi, z dorosłymi w tym z osobami niepełnosprawnymi, przedstawicielami innej narodowości i wyznania. - wdrażać do tolerancji wobec odmiennych postaw i poglądów. - przeciwstawiać się nietolerancji. 	<p>nauczyciele, pedagog, wolontariat</p>	
--	--	--	--

Kontakt z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> -organizować zebrania, wzywać rodziców do szkoły, zapraszać na imprezy szkolne, angażować rodziców w życie szkoły, - często kontaktować się z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze - zapoznać rodziców z dokumentami szkolnymi - brać udział w lekcjach, zajęciach otwartych - zorganizować zajęcia „Szkoły dla rodziców” lub wprowadzić jej elementy podczas wywiadówek - przeprowadzać profilaktyczne rozmowy na temat skutków wagarowania - przekazywać informacje o instytucjach pomocowych – spotkania z policjantem - informować rodziców o zachowaniach agresywnych ich dzieci 	wychowawcy, pedagog, nauczycieli światlicy	dzienniki, sprawozdania, protokoły
----------------------------	--	---	--

IV Przeciwdziałanie patologiom

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Sposób dokumentowania
Wdrażanie do podejmowania wspólnych działań (praca w grupie)	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy i zajęcia integrujące zespół klasowy na godzinie wychowawczej - organizowanie dyskotek, wycieczek i imprez 	wychowawcy, pedagog, Sejm Szkolny,	dzienniki, sprawozdania

	klasowych - apele i imprezy okolicznościowe - zawody sportowe - organizowanie pomocy koleżeńskiej	nauczycieli w-f	
Kształtowanie postaw otwartości i szacunku wobec innych: - nauczycieli - pracowników administracji i obsługi - koleżanek i kolegów	- uczenie ogólnie przyjętych norm i zachęcanie do ich przestrzegania - zapoznanie uczniów ze statutem szkoły i obustronne respektowanie jego przepisów - nauczyciele zawsze prezentują zachowania godne naśladowania - spotkania nauczycieli uczących w danej klasie i zespołu wychowawczego - kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się - uczenie i ćwiczenie zachowań asertywnych	wszyscy nauczycieli	dzienniki, sprawozdania
Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocy	- uczenie budowania pozytywnej samooceny ucznia na godzinie wychowawczej i innych przedmiotach - zajęcia mające na celu rozpoznawanie, nazywanie i rozumienie własnych uczuć – warsztaty, dyskusje	wychowawcy, zespół pomocy psych.-pedag., nauczyciele	dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, teczki wychowawców

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi uczuciami – warsztaty - kształtowanie umiejętności rozumienia i reagowania na uczucia innych – warsztaty - tworzenie gazetek, pisanie artykułów w gazecie szkolnej - organizowanie dla uczniów różnych form spędzania wolnego czasu (zawody sportowe, kółka zainteresowań, dyskoteki, wycieczki) - wzmocnienie dyżurów nauczycieli – aktywne dyżurowanie - realizacja programów profilaktycznych 		
<p>Uświadamianie zagrożeń i kształtowanie właściwej postawy wobec uzależnień i chorób cywilizacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych - pogadanki , dyskusje na godzinach wychowawczych - organizowanie spotkań ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki i zapobiegania patologiom - zapoznanie z instytucjami wspomagającymi rodzinę (gazetka, godz. wychowawcze, spotkania z policją i specjalistami) 	<p>wychowawcy, pedagog, nauczyciele światlicy, biblioteki, przyrody, biologii</p>	<p>sprawozdania, dzienniki, kronika szkolna</p>

<p>Udzielanie pomocy uczniom z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska pod kątem przemocy i patologii - wizyty wychowawców w domach rodzin patologicznych i niewydolnych wychowawczo celem rozpoznania sytuacji i podjęcia właściwych działań - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, sądem, GOPSem, policją - pomoc rzeczowa – bezpłatne posiłki, podręczniki, zeszyty, odzież używana - zajęcia socjoterapeutyczne 	<p>wychowawcy, zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>	<p>dzienniki, dokumentacja pedagoga,teczka wychowawcy</p>
--	---	---	---

